

ת"פ (חיפה) 62647-07-22 - מדינת ישראל נ' פלונית ע"י

ת"פ (חיפה) 62647-07-22 - מדינת ישראל נ' פלונית ע"י ואח'שולם חיפה
ת"פ (חיפה) 62647-07-22

מדינת ישראל

נגד

1. פלונית ע"י

ב"כ עו"ד אליה רון

2. אלמונית ע"י

ב"כ עו"ד ליאור בר זוהר

בית משפט השלום בחיפה

[23.12.2024]

כבוד השופט, סגנית הנשיאה טל תדמור-זמיר

גזר דין לנאשמת 1

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום, שלאחר תיקונו מייחס לה עבירות אלימות, הן כלפי בן זוגה, הן כלפי בנות משפחה של בן זוגה והן כלפי שוטרת. הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן, ברם ביקשה להימנע מהרשעתה ושאלת ההרשעה היא שעומדת במוקד גזר הדין.

כתב האישום המתוקן

1. החלק הכללי בכתב האישום מספר כי לנאשמת ולמר ר"נ (להלן: "המתלונן") בת משותפת, ילידת 2019 (להלן: "הקטינה") וכי במועדים הרלבנטיים לאישום הנאשמת והמתלונן היו פרודים ופעלו בהתאם להסדרי ראייה בנוגע לקטינה.

מעובדות האישום הראשון בכתב האישום עולה כי ביום 17.8.20, סמוך לשעה 17:00, לאחר שהנאשמת גילתה שהמתלונן ביטל לקטינה תור לרופא שהנאשמת קבעה, היא הגיעה לביתו של המתלונן ותקפה את אמו (להלן: "הסבתא"), בעודה מאכילה את הקטינה, בכך שדחפה והכתה אותה בגב. בהמשך, ניסתה הנאשמת להוציא את הקטינה מתוך כיסא "סל קל" שבו ישבה, והסבתא אחזה בכיסא, מנעה ממנה לעשות כן ודחפה את הנאשמת החוצה, לחצר הבית. המתלונן יצא אחרי הנאשמת והסבתא והנאשמת ניסתה להיכנס הביתה פעם נוספת, תוך שהיא דוחפת את הסבתא ואת המתלונן והם מונעים זאת ממנה ודוחפים אותה החוצה. בהמשך, אחותו של המתלונן (להלן: "האחות") יצאה מהבית כדי לסייע למתלונן להוציא את הנאשמת משטח הבית. הנאשמת דחפה את המתלונן ואת האחות בידיה, בעטה באחות, ניסתה לנשוך את המתלונן וכשהשניים הצליחו להוציא אותה אל מחוץ לחצר, הנאשמת דחפה את המתלונן, חנקה אותו באמצעות ידיה וניסתה לתקוף את האחות שעמדה מעבר לשער, באמצעות ידיה. בהמשך למתואר לעיל, אמה של הנאשמת (הנאשמת 2) הגיעה למקום, סטרה למתלונן וניסתה לתקוף את האחות בידיה.

כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נגרמה לאחות חבלה של ממש בדמות שריטה בכתף.

מעובדות האישום השני בכתב האישום עולה כי בעקבות האירועים מושא האישום הראשון, הגיעו שוטרים לביתה של הנאשמת, פגשו את הנאשמת מחוץ לבית, הודיעו לה שהיא מעוכבת לחקירה וביקשו ממנה להתלוות אליהם. הנאשמת לא נעתרה לביקשה, החלה ללכת לכיוון ביתה ובנסיבות, השוטרת מוריה סעדון (להלן: "השוטרת") הודיעה לנאשמת שהיא עצורה. בתגובה, הנאשמת תקפה את השוטרת בכך שמשכה בשיערה, הכתה באגרופים בראשה, נשכה אותה בידה ותלשה את מצלמת הגוף שהייתה מוצמדת לחולצתה. באותן נסיבות שוטר נוסף ניסה להרחיק את הנאשמת מהשוטרת והנאשמת המשיכה להיאבק בשוטרים. במהלך המאבק הגיעה למקום הנאשמת 2 ומשכה בידו של השוטר, ברם לבסוף הצליחו השוטרים להשתלט על הנאשמת ולהכניסה לניידת. כתוצאה ממעשי הנאשמת נגרם לשוטרת סימן נשיכה ביד, נפיחות וכאבים בראש.

תסקירי המבחן

בעניינה של הנאשמת התקבלו 3 תסקירים.

2. התסקיר מיום 8.2.24 מלמד כי הנאשמת בת 31, אם לילדה בת 4, שמאובחנת על רצף האוטיזם בתפקוד גבוה, סיימה 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, שירתה שירות צבאי מלא בחיל הים, כפקידה ומאז שחרורה עבדה בעבודות מזדמנות והתקשתה לשמור על יציבות תעסוקתית. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשמת הכירה את המתלונן בהיותה בת 25, לאחר כשנתיים נכנסה להיריון לא מתוכנן ובתקופת ההיריון חשה שחל שינוי בהתנהגות המתלונן והקשר ביניהם התאפיין בחוסר יציבות ופרידות חוזרות ונשנות. הנאשמת מסרה לקצינת המבחן כי בהווה היא נמצאת בסכסוך מתמשך עם המתלונן בעניין המשמורת על בתם וכי הילדה חשופה לדינמיקה האלימה ביניהם.

בהתייחס לעבירות, הנאשמת לקחה אחריות על התנהגותה ומסרה כי לאחר שקיבלה הודעה מהמרפאה שהתור שקבעה לבתה בוטל ולא הצליחה ליצור קשר עם המתלונן, כיוון שהוא לא ענה לה, היא החליטה ללכת לביתו יחד עם אמה. עוד מסרה כי כשהגיעה למקום, המתלונן, הסבתא והאחות היו בחצר, התפתח ויכוח סוער שלווה בצעקות וגידופים, היא הותקפה על ידי הסבתא והאחות ופעלה מתוך הגנה עצמית ומתוך לחץ שבו היתה נתונה. בהתייחס לפגיעה בשוטרים, הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה, הצרה על התנהגותה הבלתי מווסתת והסבירה כי פעלה מתוך מצוקה, חוסר אוניס וחרדה שבתה תוצא מחזקתה.

בשיחה ששירות המבחן קיים עם המתלונן, מסר האחרון כי תחילת הקשר עם הנאשמת אופיין באהבה גדולה והם אף היו עתידים להתחתן, ברם נוכח סירובה של הנאשמת לחתום על הסכם ממון, חל שינוי בקשר והדינמיקה ביניהם אופיינה בכוחנות. המתלונן הוסיף ומסר כי בעקבות כך הוא החליט להיפרד מהנאשמת וכי תקופה קצרה לאחר הפרידה, הנאשמת הודיעה לו שהיא בהריון. לדבריו, בתקופת ההיריון הם ניסו לשקם את הקשר, ללא הצלחה וכחודש לאחר הלידה הנאשמת עזבה את הבית עם התינוקת ועברה להתגורר בבית אמה. בנסיבות אלה, הוא נאלץ לפנות לבית המשפט בנושא הסדרי ראייה ומשמורת, ומאז קיים סכסוך ממושך שכולל תלונות הדדיות על אלימות ופגיעות, והקטינה חשופה לכל האירועים.

בשיחה טלפונית ששירות המבחן קיים עם הסבתא, תיארה האחרונה אירועים אלימים מצידה של הנאשמת, שלדבריה אינה מצליחה לשלוט בעצמה וביטאה אכזבה ממערכת אכיפת החוק, שחרף התלונות הרבות שהוגשו במשך השנים, סגרה את התיקים מחוסר ראיות. שירות המבחן אף שוחח עם העו"ס לסדרי דין שעמם מצויה המשפחה בקשר, בסוגיית הסדרי השהות. העו"ס תיארה דינמיקה מורכבת ומסרה שהנאשמת פועלת באופן פוגעני, לא מווסתת ואימפולסיבי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת פועלת מתוך חוויה של תסכול, חוסר אונים ומתקשה לשלוט בתגובותיה האימפולסיות ולראות את ההשלכות על התפתחות התקינה של הקטינה. עוד עלה רושם שהנאשמת מצליחה לזהות חלקים מכשילים בהתנהגותה ומבטאת נכונות להשתלב בהליך טיפולי, כדי לפתור את הקונפליקט עם המתלונן ולנהל אורח חיים יציב עבורה ועבור בתה.

על רקע האמור, שירות המבחן העריך שרמת הסיכון להישנות העבירות גבוהה מאד וביקש לדחות את הדיון, כדי לעקוב אחר שילובה בטיפול ולבחון את מידת שיתוף הפעולה שלה עם הטיפול.

3. בתסקיר מיום 12.5.24 דווח כי במהלך תקופת הדחייה שירות המבחן שמר על קשר עם הנאשמת, ברם הטיפול שבו היא אמורה להיות משולבת טרם החל, מסיבות שאינן קשורות או תלויות בה. בנסיבות, התבקשה דחייה נוספת של הדיון ובית המשפט נעתר לבקשה.

4. בתסקיר המשלים מיום 20.11.24 דווח כי לדברי הנאשמת, במהלך תקופת הדחייה היא חוותה קשיים עם המתלונן, סביב קושי שלו לעמוד בהסדרי הראייה, מה שמקשה עליה לייצר יציבות תעסוקתית וגורם לה מצוקה כלכלית וחוסר אונים. עם זאת, הנאשמת מסרה כי היא מנסה ככל יכולתה להימנע מעימותים עם המתלונן. עוד מסרה כי היא החלה טיפול פרטני במרכז למניעת אלימות במשפחה, מה שמאפשר לה מסגרת מאווררת לעומס הרגשי שעמו היא מתמודדת. העו"ס המטפל בנאשמת במרכז מסר כי הנאשמת מבטאת נכונות ומוטיבציה לטיפול, שנמצא בראשיתו.

בשיחת מעקב עם המתלונן תיאר האחרון קונפליקט בעצימות גבוהה עם הנאשמת, מסר שלא חלה רגיעה במערכת היחסים ביניהם והטיל ספק בנוגע ליכולתה לעבור שינוי מהותי.

שירות המבחן התרשם כי מערכת היחסים בין הנאשמת והמתלונן מורכבת וכי הקונפליקט ביניהם הגשת תלונות הדדיות וביקורות הדדיות על התפקוד ההורי עודנו בעצימות גבוהה. עוד עלה רושם כי הנאשמת מגלה עייפות אל מול המאבק המתמשך עם המתלונן ומעוניינת לפתור את הסכסוך עמו בדרכים מיטיבות. על רקע האמור, ולאור הרושם כי הנאשמת חווה הרתעה משמעותית מההליך המשפטי, שירות המבחן העריך כי המשך שילובה בהליך הטיפול יאפשר לה לרכוש כלים יעילים להתנהלות בין אישית והמליץ להטיל עליה צו מבחן למשך 18 חודשים, לצד התחייבות להימנע מעבירה, תוך הימנעות מהרשעה, כדי לא לפגוע בהשתלבותה בעבודה בעתיד.

תמצית טיעוני הצדדים - הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש

5. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה הכתובים לעובדות כתב האישום וטענה כי במעשיה הנאשמת פגעה בערכים המוגנים שעניינם הגנה על כבוד האדם, על שלמות גופו, על שלוות חייו ובטחונו האישי, כמו גם בערכים שעניינם שמירה על הסדר הציבורי, על בטחון הציבור והגנה על שלטון החוק ונציגו. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה, כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, עמדה על החבלות שנגרמו לאחות באישום הראשון ולשוטרת באישום השני וטענה כי מתחם העונש ההולם את האישום הראשון נע בין 4-10 חודשי מאסר בעוד שהמתחם ההולם את האישום השני נע בין 8-18 חודשי מאסר. ב"כ המאשימה ציינה כי לנאשמת אין עבר פלילי ובהינתן נטילת האחריות והעובדה שהטיפול נמצא אך בראשיתו, ביקשה לקבוע את עונשה ברף התחתון של כל מתחם.

6. ב"כ הנאשמת לא הקל ראש בחומרת העבירות, ברם טען שהן בוצעו על רקע תחושת הנאשמת שבתה נתונה בסכנה בריאותית ולכן פעלה מתוך אינסטינקט אימהי. עוד טען כי הנאשמת אם צעירה, נעדרת עבר פלילי, שהודתה בהזדמנות הראשונה בכתב אישום מתוקן, שמבטא אירוע חריג בנוף חייה. ב"כ הנאשמת הוסיף וטען כי הנאשמת מנהלת אורח חיים תקין, הביעה חרטה, הסכימה לקחת חלק בכל הליך טיפולי שיוצע לה ולפני זמן קצר אכן שולבה בהליך טיפולי ומגלה רצון כן לרכוש כלים שיסייעו לה להתמודד עם מצבים דומים בעתיד. עוד עמד על חלופ הזמן מאז האירועים וטען כי חרף קשייה של הנאשמת וחובות שהיא צברה בסך של כ-50,000 ש"ח, היא ממלאת את תפקידה האימהי באופן מעורר הערכה, מנסה לשפר את דרכיה ומתעתדת ללמוד קרימינולוגיה, ברם בשל מצבה המשפחתי המורכב והמצב הביטחוני, נפלטה ממקום עבודתה ותאריך לימודיה נדחה. ב"כ הנאשמת הפנה להתרשמות שירות המבחן מהנאשמת וביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן ולהימנע מהרשעת הנאשמת, כדי לא לפגוע בשיקומה העתידי ובעתידה האקדמי.

7. הנאשמת אמרה שהיא מצטערת מאוד, הסבירה שפעלה מתוך דחף אימהי לגונן על בתה וציינה כי מאז לא קרה דבר דומה והיא מאוד פתוחה לנצל את הטיפול שהיא עוברת.

שאלת הרשעת הנאשמת

8.

הלכה פסוקה היא כי משום שההחלטות של בית דין אינן ניתנות לערעור, שבהם אין חסר בדין הנזק הצפוי לנאשם מההחלטות העבירה, יפטור בית המשפט את הנאשם מהרשעה (רע"פ 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (28.8.85)). נקבע בפסיקה כי ההכרעה במקרים אלה תיעשה בהתאם למבחנים שנקבעו בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (21.8.97) (להלן: "הלכת כתב") שלפיהם, ראשית יש לבחון האם סוג העבירה ונסיבותיה מאפשרים להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים ושנית, יש לבחון אם הרשעת הנאשם תפגע פגיעה חמורה בשיקומו (עוד ראו מן השנים האחרונות - רע"פ 9042/17 היאם עאבד נ' מדינת ישראל (27.12.17); רע"פ 841/20 אלדן נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (4.2.2020); רע"פ 6496/20 ורבר נ' מדינת ישראל (21.9.20) בפסקה 10; ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.21) ורע"פ 4214/22 עדן יצחק נ' מדינת ישראל (7.7.22)).

9. בענייננו, לאחר שבחנתי את מכלול הנתונים והשיקולים בתיק דנן בראי המבחנים שנקבעו בפסיקה, באתי לכלל מסקנה כי המקרה דנן אינו נכלל בגדר אותם מקרים חריגים שבהם ניתן להימנע מהרשעה. אנמק.

אשר לחומרת העבירה - אכן, ככלל, עבירות של אלימות, לרבות אלימות כנגד שוטרים, מאפשרות, בנסיבות מסוימות, הימנעות מהרשעה, ברם לא כך במקרה דנן. אין עסקין באירוע נקודתי, אלא באירוע מתמשך, שכלל הן את תקיפת המתלונן והן תקיפה של אמו ואחותו, תוך הגעה לא קרואה לבית המתלונן. כאילו לא די בזאת, הנאשמת אף גילתה עזות מצח אל מול שוטרים שהגיעו כדי לעכבה לחקירה והגדילה לעשות, כשתקפה שוטרת שהודיעה לה על מעצרה. לדידי, בנסיבות המתוארות, לא ניתן להימנע מהרשעת הנאשמת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים.

אשר לנזק הקונקרטי - בפסיקה נקבע כי אין להסתפק בתרחיש תיאורטי שלפיו הרשעה עלולה לגרום לנאשמת נזק כלשהו בעתיד, אלא יש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי שצפוי לנאשמת כתוצאה מעצם ההרשעה, תוך הצגת תשתית ראייתית מתאימה. עוד נקבע כי מקום שבו הרשעת נאשם בעבירה פלילית עלולה למנוע את עיסוקו במקצוע מסוים, ככלל ראוי כי בית המשפט ימנע מלעסוק בכך ויותר את הסוגיה לבחינתם ולשיקול דעתם של גורמי המקצוע המוסמכים (ראו לעניין זה רע"פ 6117/23 נוה נ' מדינת ישראל (2.5.24); רע"פ 3224/19 אביב נ' מדינת ישראל (28.5.19); רע"פ 5478/19 לוי נ' מדינת ישראל (25.8.19); רע"פ 5006/24 מיכאל כהן שדה נ' מדינת ישראל (15.7.24), בפסקה 21).

בענייננו, כל שהנאשמת סיפקה הוא תרחיש תיאורטי שלפיו הרשעה עלולה לגרום לה נזק כלשהו בעתיד. הלכה למעשה, הנאשמת אינה עובדת מזה תקופה ממושכת והתסקירים מלמדים כי לאורך השנים היא התקשתה לשמור על יציבות תעסוקתית. על רקע האמור, המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשמת אינה יכולה לעמוד (בהקשר זה ראו למשל את ע"פ 2139/22 שלום ג'נאח נ' מדינת ישראל (14.7.22)).

10. בהתחשב בכל שפורט בפרק זה, הריני דוחה את בקשה הנאשמת להימנע מהרשעתה בדין. יתר הנימוקים שעמדו בבסיס הבקשה - נטילת האחריות, העדר עבר פלילי, חלוף הזמן מאז האירועים ונסיבותיה האישיות של הנאשמת - יקבלו ביטוי בקביעת עונשה של הנאשמת.

אירוע אחד או מספר אירועים

11. טרם קביעת מתחם העונש ההולם עלי להכריע תחילה בשאלה האם עסקין באירוע אחד, שבגינו ייקבע מתחם אחד או שמא מדובר בשני אירועים נפרדים, שבגינו ייקבעו מתחמים נפרדים. בפסיקה נקבע כי עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ושניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, יחשבו כאירוע אחד וכי כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות, שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14); ע"פ 4748/14 עוזי זליחה נ' מדינת ישראל (30.11.15); דנ"פ 2999/16 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל (22.5.16)).

12. בענייננו, אני סבורה כי יש לראות באירועים מושא כתב האישום "אירוע אחד", שכן העבירות מושא האישום השני הן תולדה של האירוע הראשון ומהתסקיר עולה כי כל העבירות אופיינו באותה מחשבה פלילית מצד הנאשמת. על כן, אקבע מתחם עונש הולם אחד לכלל האירועים, תוך מתן משקל לריבוי המעשים או לחזרתיות שבהם. בסופו של יום אגזור על הנאשמת עונש אחד, כולל, בגין מכלול העבירות שיוחסו לה.

מתחם העונש ההולם

13. אשר לחומרת העבירה ולפגיעה בערכים המוגנים - עבירות אלימות לסוגיהן פוגעות בזכותו של הפרט לביטחון אישי, בשלמות הגוף והנפש ובאוטונומיה של הפרט על גופו והחלטותיו. מכאן נקבע כי על בית המשפט להביע סלידה מהתפשטות נגע האלימות בחברה ולהטיל עונשים ממשיים על הנוקטים אלימות כלפי הזולת (ע"פ 167/13 קטרין אבו זאיד נ' מדינת ישראל (14.8.13); ע"פ 4678/18 פבל אנופרייב נ' מדינת ישראל (23.1.19)). מידת הפגיעה בערכים המוגנים עולה כשמדובר בעבירות שנעברות כלפי בן משפחה (ראו רע"פ 182/13 משה נ' מדינת ישראל (21.1.13); רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.03.19); רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.01.21)).

עבירות כלפי שוטרים פוגעות אף בערך השמירה על שלטון החוק ועל הסדר הציבורי, כמו גם בצורך להגן על מי שאמון על אכיפת החוק ובפסיקה נקבע כי מדובר בערך חברתי משמעותי שיש לשמר, כדי שאלה יוכלו לבצע עבודתם נאמנה, ללא הפרעה או חשש (רע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מדינת ישראל (17.3.11); ע"פ 5214/13 מחמוד סירחאן נ' מדינת ישראל (31.12.13); ע"פ 4565/13 אמון חאלד נ' מדינת ישראל (4.11.13)).

14. אשר למדיניות הענישה הנוהגת - עיון בפסיקה מלמד כי בעבירות אלימות, לרבות אלימות כלפי שוטרים, מנעד העונשים רחב ותלוי נסיבות. כך, ניתן משקל לאופי האלימות, לשאלה אם התקיפה בוצעה באמצעות חפץ אם לאו, לאופי וחומרת החבלות שנגרמו כתוצאה מהמעשים, להיות האירוע מתוכנן/ספונטני, לחלקו של המתלונן באירוע וכיוצא ב. אביא להלן מספר דוגמאות שלדידי ניתן להקיש מהן לענייננו, בשינויים המחויבים.

ברע"פ 8926/21 דוקרקר נ' מדינת ישראל (29.12.21) דובר בנאשם שהכה את בת זוגו באגרופים, סטירות ובעיטות ואיים עליה במספר הזדמנויות שונות. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש נע בין מספר חודשי מאסר ובין 18 חודשים והטיל על הנאשם חודשיים וחצי מאסר (כמניין ימי מעצרו), לצד עונשים נלווים. המדינה ערערה על קולת העונש ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. בר"ע שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון, נדחתה.

- ברע"פ 3681/19 שבתאי נ' מדינת ישראל (13.6.19) דובר בנאשם, שעל רקע ויכוח בחדר כושר, הכה את המתלונן בחוזקה בעורפו, הפיל אותו והכה אותו באגרופים ובבעיטות בפלג גופו העליון בעודו שוכב על הרצפה. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן כאבים בראשו ובצווארו, סחרחורות וסימנים אדומים על פניו והוא פונה לקבלת טיפול רפואי. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מאסר מותנה לצד של"צ ובין מספר חודשי מאסר וגזר על הנאשם חודש מאסר בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית. הנאשם ערער על חומרת העונש, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ובקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה אף היא.
- ברע"פ 4244/19 אייל טובול נ' מדינת ישראל (26.6.19) נדון אירוע שבו הגיעו שלושה שוטרים לדירת הנאשם וביקשו לעכבו לחקירה. הנאשם דחף את אחד השוטרים ובהמשך צעק והשתולל תוך שהפיל את עצמו ואת השוטר ארצה. שוטר נוסף שנכח במקום ניגש לסייע במעצר וננשך על-ידי הנאשם בבטנו באופן שגרם לו לחבלה - נפיחות ואדמומיות. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 1-12 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של חודש (הנאשם סירב לפנות לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות). הנאשם ערער על חומרת העונש, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ובר"ע שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחתה אף היא.
- ברע"פ 303/16 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.16), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בנאשם שדחף את אשתו, כך שהיא מעדה ונפלה על הרצפה, ובעודה מוטלת על הארץ, בעט בה. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין שנת מאסר בפועל והטיל על הנאשם 5 חודשי מאסר בעבודות שירות. הנאשם ערער על חומרת העונש, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ובר"ע שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון, נדחתה אף היא.
- בת"פ (חיפה) 25366-05-22 מדינת ישראל נ' חלפו (ניתן על ידי ביום 19.7.23) בעת שהנאשם וזוגתו היו פרודים, המתלוננת הלכה ברחוב ביחד עם חברה. באותן נסיבות הנאשם פנה אל המתלוננת, שאל אותה לאן היא נוסעת, המתלוננת השיבה לו שזה לא עניינו והנאשם המשיך לצעוד אחריה ואחרי חברתה. בהמשך הנאשם בעט ברגלה ובישבנה של המתלוננת, המשיך לצעוד אחריה וחברתה, בעודו צועק ומקלל ואיים עליה. קבעתי מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר בודדים והטלתי על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.
- בת"פ (ירושלים) 17688-01-20 מדינת ישראל נ' מהרן איברהים (12.12.23), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בנאשם שאיים על שוטר, התנגד למעצר, הניף את ידיו לכל עבר, היכה בידו של השוטר במספר מכות אגרופ, וירק על חולצתו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמה לשוטר חבלה בידו השמאלית. בית המשפט קבע מתחם שנע בין מאסר על תנאי ובין 12 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם מאסרים על תנאי.
- בת"פ (קריית) 18893-12-19 מדינת ישראל נגד דורון איכילוב איכילוב (5.7.20), שאליו הפנתה המאשימה, נקבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר ובין 15 חודשי מאסר לנאשם שהכה שוטר באגרופ בפניו, איים עליו ובעט ברגלה של שוטרת נוספת.
- רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.19), שאליו הפנתה המאשימה, דן בנסיבות חמורות יותר מנסיבות התיק דנן ולכן לא מצאתי להקיש ממנו לעניינו.
15. אשר לנסיבות ביצוע העבירות - נתתי דעתי להיות האירוע מתמשך, לריבוי המותקפים על ידי הנאשמת (המתלונן, הסבתא והאחות), לאופי התקיפה (דחיפות, מכות בידיים, בעיטה וחניקת המתלונן) ולעובדה שהקטינה היתה עדה, לכל הפחות, לחלק מהתנהגותה של הנאשמת. עוד נתתי דעתי לאליומות שנקטה הנאשמת כלפי השוטרת שהגיעה כדי לעכבה לחקירה - משיכה בשערה, מכות אגרופים בראשה, נשיכה בידה ותלישת מצלמת הגוף שלה - ולכן ששני שוטרים היו צריכים להיאבק בנאשמת עד שהצליחו להשתלט עליה. לצד האמור, רואה לציין כי החבלות שנגרמו לאחות (שריטה בכתף) ולשוטרת (סימן נשיכה ביד, נפיחות וכאבי ראש) אינן ברך גבוה.
16. בהתחשב במכלול הנתונים שפורטו לעיל, בשים לב לצבר העבירות שבהן הורשעה הנאשמת, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את נסיבות התיק דנן נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ובין 16 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- חריגה מהמתחם
17. בתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") הביע המחוקק דעתו כי יש ליתן לשיקולי שיקום משנה חשיבות, בקבעו כי זהו השיקול היחיד שמצדיק חריגה לקולה מ"מתחם העונש ההולם" (סעיף 40 לחוק). כך הביא המחוקק לידי ביטוי את חשיבות הליכי השיקום ועודד את בית המשפט להפעיל עקרונות של משפט טיפולי במקרים המתאימים, כאשר שוכנע כי אכן יש כלים שבאמצעותם ניתן לשלב טיפול וענישה ובדרך זו להביא את הנאשם שבפניו לשינוי אורחות חייו (ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18)). זה המקום לציין כי אם מעשה העבירה הוא בעל חומרה יתרה, כי אז אף אם נאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם, אין לחרוג ממתחם העונש ההולם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן.
18. לדידי, בנסיבות התיק דנן יש כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, ואנמק.
- מהתסקירים שהוגשו בעניינה של הנאשמת עולה כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי, מנהלת אורח חיים נורמטיבי, נעדרת דפוסים עברייניים והאירוע דנן חריג בנוף חייה. הנאשמת אף קיבלה אחריות מלאה על מעשיה, הכירה בפסול שבהתנהגותה וביטאה צער וחרטה בגינה.
- ועוד, שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מהווה גורם הרתעה משמעותי ביותר עבור הנאשמת וכי היא פועלת לשינוי דפוסי, עושה מאמצים לפתור את אי ההסכמות עם המתלונן בהתייחס לבתם המשותפת בדרכים מיטיבות ומאז ביצוע העבירה (לפני למעלה מארבע שנים) לא שבה לבצע עבירות. אני ערה לעובדה כי הנאשמת מצויה בראשיתו של ההליך טיפולי, ברם דומה כי העיכוב בשילובה בהליך הטיפולי לא היה בשליטתה, וכי הנאשמת מצדה מביעה מוטיבציה להמשיך ולהשלים את ההליך, מתוך נכונות להיתרם ממנו ולשפר את דרכיה, כדי להיטיב את הקשר עם המתלונן לצרכי הטיפול בבתם המשותפת.

על רקע האמור, ניתן להניח, במבט צופה פני עתיד, כי הנאשמת לא תשוב לבצע עבירות דומות. לזה יש להוסיף כי גזירת עונש על מבצע עבירה אינה מטרה, אלא אך אמצעי להשגת תכלית הענישה - הפחתת הפשיעה והגנה על שלום הציבור. בדו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (ועדת דורנר, מנובמבר 2015) נקבע כי אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים. הדו"ח מצביע על כך שבמקרים מתאימים, שיקום בקהילה כדוגמת שירות לתועלת הציבור, צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב במאסרים (ראו לעניין זה גם את פסק דינו של כב' הש' ד"ר רון שפירא (כתוארו אז) בת"פ 10623-11-16 מדינת ישראל נ' פלוני (16.7.17)). בהקשר זה רואה להעיר כי בהיות הנאשמת נעדרת עבר פלילי, ובהתחשב בהשפעות השליליות שיש למאסר על אנשים נורמטיביים שאינם בעלי דפוסים עברייניים, יש להניח כי אף לו הייתה גוזרת על הנאשמת מאסר, הרי שהייתה מורה על ריצוי בעבודות שירות. רוצה לומר, כי בנסיבות, סטייה ממתחם העונש ההולם אינה מהווה חריגה קיצונית.

19. בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל, באתי לכלל מסקנה כי שיקולי השיקום גוברים במקרה דנן על שיקולי הגמול שביסודם חומרת העבירה וכי המקרה דנן נמנה על אותם מקרים שבהם יש להימנע מהטלת מאסר על הנאשמת ולעשות שימוש באמצעי ענישה חלופיים. כן יש לזכור כי בתיקון פקודת המבחן, לצד הענקת הסמכות לחרוג ממתחם הענישה, יצר המחוקק אמצעי לעשות שימוש בהליך הפלילי כמנוף להליך טיפולי, כאשר הנאשמת מצויה בסד של פיקוח ארוך-טווח. אם מועדת היא ומפרה את האמון שניתן בה, כי אז חוזר עניינה לבית המשפט, וניתן לגזור עליה עונש המבטא את חומרת מעשיה. אם מתמידה היא בטיפול ומשנה דרכיה, כי אז הרוויחה הנאשמת והרוויחה גם החברה (ראו לעניין זה את דברי כבוד השופט שפירא (כתוארו אז) בת"פ (מחוזי חיפה) 11016-11-12 מדינת ישראל נ' מודזגברישוילי (12.6.13)).

סוף דבר
על יסוד הודאת הנאשמת בעובדות כתב האישום המתוקן הריני מרשיעה אותה בעבירות של תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק, תקיפה בנסיבות מחמירות (בן זוג), לפי סעיפים 379 + 382 (ב) (1) לחוק, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380 לחוק, ותקיפת שוטר, לפי סעיף 273 לחוק. בהתחשב במכלול השיקולים האמורים, מששוכנעתי כי קיים סיכוי ממשי כי הנאשמת תשתקם, הריני גוזרת עליה את העונשים הבאים, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם:

א. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי הנאשמת לא תעבור עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.
ב. צו מבחן למשך 18 חודשים.

בית המשפט הסביר לנאשמת את משמעות צו המבחן והזהירה כי אם לא תמלא אחר הצו או תעבור עבירה נוספת, ניתן יהיה להפקיע את צו המבחן ולגזור את עונשה מחדש.

ג. התחייבות בסך של 3,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מלעבור עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.
בית המשפט מסביר לנאשמת את משמעות ההתחייבות ומזהירה כי אם תפר אותה, תחויב בתשלום סכום ההתחייבות, לרבות בתקופת מאסר, כפי שייקבע על ידי בית משפט.
הנאשמת:

אני מבינה את ההסבר שנתן לי בית המשפט בנוגע להתחייבות ומתחייבת בסכום של 3,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מלעבור עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם. אני מבינה גם את ההסבר בוגע לצו המבחן.
זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.
המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.
ניתן היום, כ"ב כסלו תשפ"ה, 23 דצמבר 2024, בנוכחות הצדדים.